

Bruxelles, den 19.12.2018
COM(2018) 787 final/2

This document corrects document COM(2018) 787 final of 27.11.2018
Concerns all language versions.
Paragraphs 2.8.1 and 2.8.2 are concerned.
The text shall read as follows:

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om den seneste udvikling for så vidt angår euromønter

DA

DA

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om den seneste udvikling for så vidt angår euromønter

AFSNIT 1. INDLEDNING

Indførelsen af euroen som en fælles europæisk valuta var et stort skridt fremad i den europæiske integration. Eurokontanter er et dominerende betalingsmiddel, og euromønter spiller en vigtig rolle. Borgere og detailhandlere benytter euromønter i daglige transaktioner til at foretage betalinger eller som byttepenge.

Selv om euromønter udstedes på nationalt plan, er det Rådet, som standardiserer deres pålydende værdi og tekniske specifikationer¹. Siden indførelsen af eurosedler og -mønter den 1. januar 2002 har eurolandene sammen udstedt næsten 127 mia. euromønter til en samlet anslået værdi af i alt ca. 28 mia. EUR. Euromønterne, som omfatter otte pålydende værdier fra 1 eurocent til 2 EUR², har været uændrede lige siden.

Nytten af de to mindste pålydender (1 og 2 eurocent) har været genstand for debat, siden de blev indført. De vigtigste aspekter af denne debat er disse mønters høje produktions- og håndteringsomkostninger i forhold til deres pålydende værdi, det store tab af disse mønter og nedgangen i købekraften for disse to små mønter mere end 16 år efter indførelsen af eurosedler og -mønter³.

Kommissionen foretog som led i udarbejdelsen af meddelelsen⁴ fra 2013 en konsekvensanalyse⁵ vedrørende udstedelsen af 1- og 2-eurocentmønter. Denne konsekvensanalyse blev fremlagt som et ledsagende arbejdsdokument til meddelelsen⁶. Deri blev der fremhævet fire mulige scenarier, der strækker sig fra status quo til at tage mønterne ud af omløb og indførelse af afrundingsregler⁷. I forbindelse med de efterfølgende drøftelser

¹ Artikel 128, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

² Artikel 1 i og bilag 1 til Rådets forordning (EU) nr. 729/2014 (EUT L 194 af 2.7.2014, s. 1).

³ Mellem januar 2002 og begyndelsen af 2018 steg forbrugerpriserne med 28 %, målt af det kumulative harmoniserede forbrugerprisindeks (kilde: Eurostat). Et forbrugsgode prissat til 0,78 EUR i 2002 koster 1 EUR i dag. Et forbrugsgode til salg for 1 EUR i 2002 sælges for 1,28 EUR i 2018.

⁴ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet: Spørgsmål vedrørende den fortsatte udstedelse af 1- og 2-centmønter, COM(2013) 281 final (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex%3A52013DC0281>).

⁵ I henhold til artikel 2 i forordning (EU) nr. 651/2012 om udstedelse af euromønter (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 135) skal Kommissionen gennemføre en konsekvensanalyse vedrørende den fortsatte udstedelse af 1- og 2-centmønter, som indeholder en cost-benefit-analyse, der tager højde for de reelle produktionsomkostninger for disse mønter i forhold til værdien af og fordelene ved disse mønter.

⁶ SWD/2013/0175 final (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52013SC0175>).

⁷ De fire scenarier var: 1) "status quo-scenariet": fortsat udstedelse på samme betingelser som i dag og uden ændring af den juridiske og materielle kontekst, 2) "billigere udstedelse-scenariet": udstedelse til lavere omkostninger ved at ændre mønternes materialesammensætning eller ved at øge effektiviteten i møntfremstillingen eller begge dele, 3) "scenarie med hurtig tilbagetrækning": ophør og udtagelse af omløb

gik et flertal af medlemsstaterne ind for at fortsætte med at udstede 1- og 2-eurocentmønter og samtidig undersøge mulige måder at mindske produktionsomkostningerne på uden at ændre mønternes udseende og parametre.

Denne nye rapport er en opfølgning på betragtning 7 i forordning (EU) nr. 651/2012 om udstedelse af euromønter (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 135), hvori det fastsættes, at den *"nuværende brug af forskellige pålydende værdier på euromønter og eurosedler skal regelmæssigt og omhyggeligt undersøges af de kompetente institutioner i forhold til kriterierne om omkostninger og offentlig accept"*. Den ajourfører også konklusionerne fra meddelelsen fra 2013.

I afsnit 2 gøres der status⁸ for anvendelsen af 1- og 2-eurocentmønter og de skiftende opfattelser af dem.⁹ Der fremlægges desuden mulige politiske løsningsmodeller til yderligere drøftelse¹⁰. En omfattende høring af interessenterne har for nyligt fundet sted om spørgsmålene i forbindelse med disse mønter som bebudet i den køreplan, der iværksatte denne rapport¹¹. De hørte interessenter og resultaterne af høringerne er beskrevet i del I i bilaget til denne rapport. De politiske løsningsmodeller for disse mønter i denne rapport stammer fra høringen.

I afsnit 3 ses der nærmere på den seneste udvikling inden for mønternes sikkerhedselementer. Det er afgørende, at borgere og detailhandlere har tillid til euromønter med alle pålydende værdier, hvis de fortsat skal være et effektivt og attraktivt betalingsmiddel. Det samlede antal afslørede og indberettede falske euromønter (50 eurocent, 1 EUR og 2 EUR) i omløb har altid været forholdsvis stabilt¹². Selv om møntfremstillingsteknologien i forhold til at gøre mønterne endnu mere sikre er blevet udviklet, og der er indført automatisk autentificering af mønter som et middel til at afsløre forfalskninger¹³, er kvaliteten af nogle forfalskninger også blevet bedre.

af 1- og 2-centmønter inden for en kort periode og indførelse af afrundingsregler, 4) "udfasningssceneriet": 1- og 2-eurocentmønter vil ikke længere blive udstedt, og der indføres bindende afrundingsregler. Mens mønterne ikke længere vil blive udstedt, og der indføres bindende afrundingsregler, vil eksisterende mønter fortsat have status som lovlige betalingsmidler. 1- og 2-eurocentmønterne vil fortsat kunne anvendes, men kun til betaling op til det endelige afrundede beløb. Da der ikke vil blive sat nye euromønter i omløb, vil det kunne forventes, at mønterne gradvist forsvinder fra omløb på grund af de mange mønter, der bortkommer, og fordi de mister deres status som bekvemt betalingsmiddel.

⁸ Som led i den regelmæssige undersøgelse i henhold til betragtning 7 i forordning (EU) nr. 651/2012 om udstedelse af euromønter (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 135).

⁹ Se bilaget, del 2.

¹⁰ Hvad angår meddelelsen fra 2013, foreligger der ingen oplysninger fra analyser og drøftelser, hvor der skelnes mellem 1- og 2-eurocentmønter, hvad angår politiske løsninger. Der forelå ingen empiriske beviser, og der var heller ikke nogen økonomiske og sociale overvejelser, der pegede på en sådan differentiering.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2017-3071370_en.

¹² I gennemsnit afsløres ca. 150 000 falske sedler og mønter i omløb hvert år, hvoraf de fleste er falske 2-euromønter.

¹³ Kreditinstitutter og virksomheder, der håndterer kontanter erhvervsmæssigt, skal autentificere euromønter og anvende certificerede møntbehandlingsmaskiner i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 1210/2010 (EUT L 339 af 22.12.2010, s. 1). Uegnede mønter (f.eks. beskadigede mønter) skal udtages af omløb.

I afsnit 4 fremsættes der som afslutning forslag til, hvordan der kan følges op på rapportens vigtigste resultater.

AFSNIT 2. 1- OG 2-EUROCENTMØNTER: UDVIKLING OG DRØFTELSE EFTER KOMMISSIONENS MEDDELELSE FRA 2013

2.1 Brug af 1- og 2-eurocentmønter til betaling

1- og 2-eurocentmønter bruges til at købe varer eller tjenester, hvis samlede pris ikke ender på 0 eller 5 eurocent (dvs. prisen for et enkelt køb eller summen af alle indkøb er ikke et rundt tal), og hvor kontant betaling forventes eller er det fremherskende betalingsmiddel. Generelt er dette tilfældet for relativt små indkøb¹⁴ af fødevarer og varige produkter i supermarkeder, bagerier og mindre detailhandlere og for løse varer købt efter vægt, volumen m.v. på ugentlige markeder eller ved slagtere eller tankstationer. Udgifter i supermarkeder og mindre butikker tegner sig stadig for en stor andel af forbrugernes husholdningsbudget. Men de fleste forbrugsvarer falder ikke længere ind under denne kategori, da priserne på enkelte varer er højere og derfor normalt afrundes¹⁵, og/eller fordi betalingerne foretages med andre betalingsmidler end kontanter. Indebærer kontantbetalinger brug af 1- og 2-eurocentmønter, anvendes disse pålydende værdier for det meste til byttepenge ("envejsanvendelse"). Forbrugerne modtager typisk flere 1- og 2-eurocentmønter, end de bruger.

2.2. Ændringer i udstedelsen af 1- og 2-eurocentmønter

Udstedelsen af 1- og 2-eurocentmønter er fortsat øget siden 2002, og udstedelsesprisen stiger hurtigere end for de øvrige euromønters pålydende. Statistisk set ejer hver borger i euroområdet i dag 181 af disse mønter, mens hver borger på tidspunktet for offentliggørelsen af Kommissionens meddelelse i 2013 ejede 145 mønter. I dag er næsten halvdelen af alle udstedte euromønter 1- og 2-eurocentmønter.

År	Alle euromønter (mia.)	Alle 1- og 2-eurocentmønter (mia.)	Procentdel af 1- og 2-eurocentmønter (af alle mønter udstedt i euroområdet)
December 2002	40	14	35 %
Udgangen af 2004	54	21	39 %
Udgangen af 2007	73	31	42 %
Udgangen af 2012	102	47	46 %
Udgangen af 2017	126	61	48 %

(Kilde: Den Europæiske Centralbank; alle tal er afrundet)

Medlemsstaterne skal også sikre, at forfalskede mønter og sedler afsløres og overgives til de retshåndhavende myndigheder. Se forordning (EF) nr. 1338/2001 som ændret (EUT L 181 af 4.7.2001, s. 6).

¹⁴ Den gennemsnitlige værdi af transaktioner med kontanter i euroområdet er nu 12,38 EUR, selv om medlemsstaterne har forskellige betalingsvaner. Se Den Europæiske Centralbanks Occasional Paper Series nr. 201, november 2017: "The use of cash by households in the euro area", s. 20.

¹⁵ Disse varer omfatter beklædningsgenstande, sko, elektronisk udstyr, tilbehør og møbler. Efterhånden fås forbrug "uden for hjemmet" (f.eks. drikkevarer, snacks, trykte medier, billetter eller restaurantbesøg) til afrundede priser.

Andelen af 1- og 2-eurocentmønter, der returneres til de nationale centralbanker, er det laveste af alle pålydender. Ensidig anvendelse, lav returnering til nationale centralbanker og en støt stigning i udstedelsen af 1- og 2-eurocentmønter underbygger den antagelse, at disse pålydender ikke cirkulerer effektivt mellem økonomiske operatører, men hovedsagelig hamstres eller går tabt.

2.3 Omkostninger ved "ensidig anvendelse" og stor udstedelse af 1- og 2-eurocentmønter

Euromønter er lovlige betalingsmidler¹⁶, og det koster at forsyne offentligheden med lovlige betalingsmidler. De omkostninger, som følger af 1- og 2-eurocentmønter, vedrører produktion af blanketter samt prægning, udstedelse, håndtering og omløb eller fornyet omløb af disse mønter. Tabte mønter har også miljømæssige omkostninger¹⁷. Da der ikke er nogen effektiv tilskyndelse for at sætte disse pålydender i fornyet omløb, udstedes der flere og flere 1- og 2-eurocentmønter, hvilket øger de samlede omkostninger yderligere.

Generelt er møntningsgevinsten ved udstedelsen af 1-eurocentmønter negativ, da købsprisen allerede overstiger møntens pålydende værdi alene¹⁸. Fra et finansielt perspektiv er udstedelsen af mønter med denne pålydende værdi en tabsgivende aktivitet for medlemsstaterne. Ved høringen af de berørte parter i 2017¹⁹ rapporterede de fleste lande i euroområdet, at anskaffelsesomkostningerne for 2-eurocentmønterne fortsat ligger under deres pålydende værdi.

2.4 Sådan reagerer medlemsstaterne på stigende omkostninger og udstedelse af 1- og 2-eurocentmønter

Medlemsstaterne har håndteret omkostninger og efterspørgsel på forskellige måder.

Én mulighed er afrunding opad eller nedad til nærmeste 5 eurocent ved kontant betaling. Det endelige samlede beløb for indkøb, der slutter på 1, 2, 6 eller 7 eurocent, rundes ned, mens et beløb, der slutter på 3, 4, 8 eller 9 eurocent, rundes op. For et endeligt beløb på 3,58 EUR eller 3,62 EUR skal der f.eks. betales 3,60 EUR kontant, mens der for beløb på 3,63 EUR eller 3,67 EUR skal betales 3,65 EUR kontant. En sådan afrunding betyder, at der tabes eller vindes højst to eurocent ved den endelige afrunding, og at gevinster og tab udjævnes over tid. Dette mindsker derfor effektivt anvendelsen af 1- og 2-eurocentmønter.

Et stigende antal lande følger denne tilgang: Siden 2002 har det været obligatorisk at afrunde det endelige beløb ved kontant betaling i Finland til nærmeste 5 eurocent. I 2004 blev

¹⁶ Artikel 11 i forordning (EF) nr. 974/98 om indførelse af euroen (EUT L 139 af 11.5.1998, s. 1).

¹⁷ 1- og 2-eurocentmønter er kobberbelagte stålmonter. Efterladte mønter ender typisk i offentlig jord, husholdningsaffald eller forbrændingsanlæg.

¹⁸ Ifølge en undersøgelse, der blev gennemført i 2017, har kun tre medlemsstater (af de ni, der besvarede spørgeskemaet) rapporteret, at anskaffelsesomkostningerne til 1-centmønter var faldet til under deres pålydende værdi. Hvad angår 2-eurocentmønter, rapporterede seks ud af de ni oplyste, at anskaffelsesomkostningerne var faldet til under pålydende værdi.

¹⁹ Se bilaget, del 1, kapitel C.1.

afrunding almindelig praksis i Nederlandene. I 2014 indførte Belgien en lov om frivillig afrunding efterfulgt af Irland i 2015. I 2017 vedtog Italien en lov om at gøre afrunding obligatorisk og ophørte med at præge 1- og 2-eurocentmønter. Afrunding er dog endnu ikke blevet sædvane i hverken Belgien eller Italien.

Visse medlemsstater veksler euromønter med forskellig pålydende værdi til 1-eurocentmønter fra andre EU-landes møntlagre til pålydende værdi for at begrænse produktions- eller indkøbsomkostninger for denne pålydende værdi.

2.5 Detailhandlernes svar på omkostninger som følge af 1- og 2-eurocentmønter

Detailhandlere (inkl. supermarkeder) er naturligvis nødt til at tilpasse sig forbrugernes betalingsvaner og -præferencer. Detailhandlere spiller en central rolle, da de er de vigtigste aktører, der indleder ensidig anvendelse med 1- og 2-eurocentmønter som byttepenge. Dette forventes at være, så længe der ikke er nogen afrunding, og omkostningerne som følge af anvendelsen af disse pålydende værdier fortsat afholdes af kunderne.

I nogle tilfælde kan det være billigere for detailhandlerne at anskaffe nye 1- og 2-eurocentmønter fra en forretningsbank via den nationale centralbank end at anskaffe mønter i omløb fra virksomheder, der håndterer kontanter erhvervsmæssigt, da den anden mulighed indebærer højere administrationsomkostninger. Selv om forretningsbanker opkræver et gebyr for at tage nye 1- og 2-eurocentmønter ud af omløb, betaler detailhandlerne ofte mindre for nye mønter, end hvad de ville skulle betale, hvis de bestilte mønter fra virksomheder, der håndterer kontanter erhvervsmæssigt²⁰. Som følge heraf udstedes der nye mønter, mens møntlagrene i virksomheder, der håndterer kontanter erhvervsmæssigt, bliver større og større.

2.6 Det synes offentligheden om 1- og 2-eurocentmønter

Siden 2014 har Kommissionen gennemført årlige opinionsundersøgelser om disse mønter²¹. Det langt overvejende flertal af borgerne i euroområdet går ind for at afskaffe disse pålydende værdier, som det fremgår af besvarelserne fra spørgeundersøgelsen nedenfor. Der er kun sket få ændringer i dette store flertal i årenes løb.

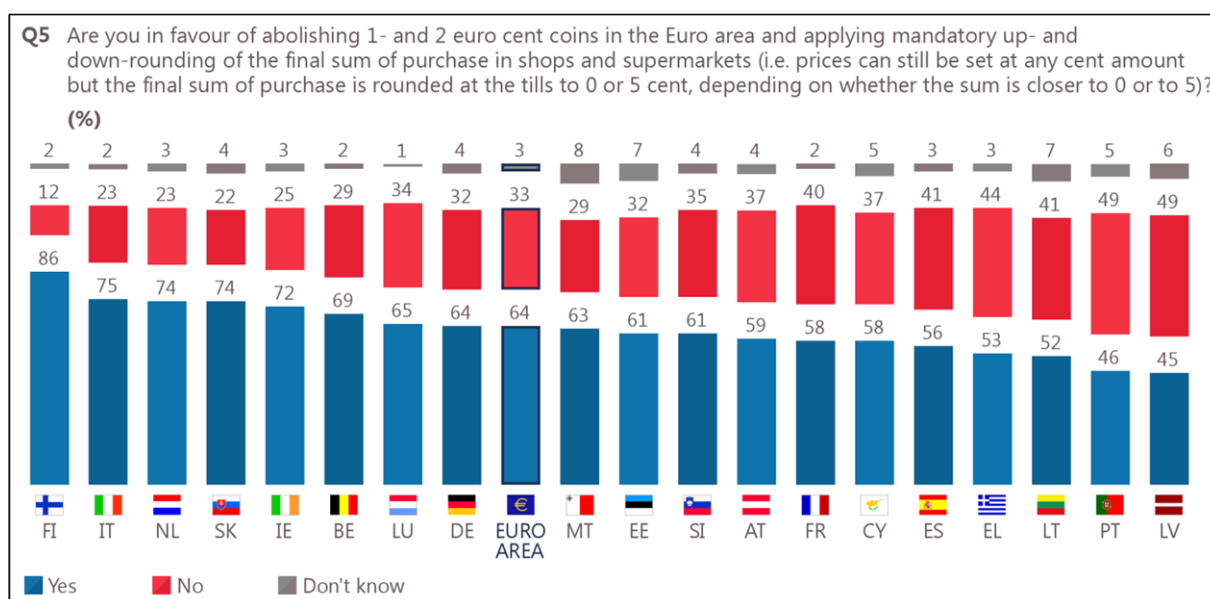
²⁰ Nogle detailhandlere anførte, at en møntrulle med 50 1-eurocentmønter kan koste op til 50 eurocent, som lægges til den pålydende værdi af mønterne i rullen.

²¹ Flash Eurobarometers rapporter om euroområdet: FL 405, FL 429, FL 446 og FL 458:
<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/index#p=1&instruments=FLASH>.

"Går du ind for at afskaffe 1- og 2-eurocentmønter i euroområdet og anvende obligatorisk op- og nedrunding af det endelige beløb ved køb i butikker og supermarkeder (dvs. at priserne stadig kan angives med et hvilket som helst beløb i cent, men det endelige beløb for købet afrundes ved kassen til 0 eller 5 cent, afhængigt af om beløbet er tættest på 0 or 5)?"

Eurobarometer år	JÅ	NEJ	Ved ikke
2014	60%	37%	3%
2015	59%	38%	2%
2016	62%	36%	2%
2017	64%	33%	3%

Hvis man ser på resultaterne fra eurolandene i dag, har ingen af dem længere et absolut flertal, der stadig går ind for at beholde disse to pålydende værdier.

(Kilde: Eurobarometer 2017)

2.7 Bekymringer om, at afrunding til nærmeste fem cent ville øge forbrugerpriser og inflation

Et andet vigtigt spørgsmål i debatten om, hvorvidt 1- og 2-eurocentmønterne skal tages ud af omløb, er inflationen og den opfattede inflation. Afrunding af det endelige beløb kan få forbrugerne til systematisk at forvente en opadgående afrunding eller direkte prisstigninger i fremtiden. Denne bekymring holder faktisk, hvis afrunding påvirker varer, der købes hyppigt og typisk betales kontant, og som derfor kan påvirke inflationsforventningerne ("den opfattede inflation"). Men afskaffelsen af 1- og 2-eurocentmønter og anvendelsen af afrundingsreglerne forventes ikke i væsentlig grad at påvirke prisstabiliteten, fordi:

- Lavere omkostninger ved håndtering af kontanter kan give detailhandlere mulighed for at sænke priserne.

- Hvis der indføres afrunding, vil der ikke være nogen ændring i den måde, hvorpå inflationen måles, ved hjælp af harmoniserede forbrugerprisindekser²² eller i målingen af det private forbrug. Der vil således ikke være nogen "nye tal". De statistiske myndigheder vil fortsat anvende de noterede priser (dvs. ikke-afrundede priser) uden systematisk forudindtagethed i summeringen ved beregning af prisindekser.
- Afskaffelsen af 1- og 2-centmønter kan give producenter og detailhandlere mulighed for at ændre et bredere sæt individuelle priser på samme tid. Det kunne så føre til en vis stigning i det generelle prisniveau og – i det mindste som et engangstilfælde – til højere inflation. Men prisgennemsigtighed, forbrugerbevidsthed og konkurrencen i detailsektoren kan imidlertid forventes at begrænse denne risiko. Ifølge én interessant kan man ikke udelukke muligheden for, at det endelige købsbeløb faktisk kan rundes ned i almindelighed på mellemlangt sigt som følge af konkurrencesituationen²³.
- Erfaringerne i de lande, der begrænser brugen af 1- og 2-eurocentmønter for kontantbetalinger, såsom Finland, Nederlandene og Irland, bekræfter, at praksis med at afrunde kontantbetalinger ikke har haft nogen målelig indvirkning på inflationen i forbrugerpriserne målt ved det harmoniserede forbrugerprisindeks eller privatforbrugsdeflatoren.

2.8 Undersøgelse af udstedelsen af 1- og 2-eurocentmønter i forhold til kriterierne om omkostninger og offentlig accept

Anvendelsen af kriterierne om omkostninger og offentlig accept af 1- og 2-eurocentmønter viser følgende:

- 1) På grund af deres mindre købekraft anvendes 1- og 2-eurocentmønter hovedsageligt ensrettet, hvilket fører til hamstring og tab af mønter.
- 2) Myndigheder, der udsteder disse mønter, taber på dem med negativ møntningsgevinst (i det mindste for 1-eurocentmønter).
- 3) Omkostningerne ved håndtering af mønter er høje sammenlignet med mønternes pålydende værdi. Detailhandlere betaler op til 1 EUR for én rulle mønter med 50-eurocentmønter.
- 4) I offentligheden er der et stabilt flertal for at afskaffe 1- og 2-eurocentmønter, hvilket fremgår af oplysningerne i tabellen ovenfor.

²² I euroområdet måler harmoniserede forbrugerprisindekser ændringen over tid i priserne på forbrugsgoder og tjenesteydelser, som købes, forbruges eller betales af husholdninger i euroområdet. Harmoniserede forbrugerprisindekser anvender en fælles metodologi for at kunne sammenligne data fra forskellige lande.

²³ EHI Retail Institute/Deutsche Bundesbank, Coins Study: Impact assessment of rounding in the retail sector (2015), s. 51.

- 5) Nedbringelsen af produktionsomkostninger er begrænset²⁴. I forbindelse med positiv inflation skaber det kun forbigående virkninger, indtil produktionsomkostningerne igen overstiger den pålydende værdi, og det tager ikke hånd om de andre udfordringer i forbindelse med 1- og 2-eurocentmønter: Hamstring og tab vil fortsætte.

Afskaffelsen af disse mønter vil give mulighed for at håndtere de ulemper og udfordringer, der som fremhævet ovenfor er forbundet med deres anvendelse. Der bør dog foretages en yderligere analyse af følgerne af enhver eventuel afskaffelse. Som udgangspunkt kan medlemsstaterne udstede euromønter, forudsat at ECB godkender antallet af udstedte mønter²⁵. I forordning (EU) nr. 651/2012 fastsættes der på den anden side bindende regler for udstedelsen af euromønter med det formål at forhindre forskellig praksis blandt medlemsstaterne og opnå en tilstrækkelig integreret ramme for den fælles valuta²⁶.

I følgende to underafsnit drøftes fordelene og ulemperne ved både udtagelsen af omløb og udfasningen af disse mønter.

2.8.1 Fordele og ulemper ved udtagelse af omløb og hurtigt tab af status som lovligt betalingsmiddel

Hvis medlemsstaterne beslutter at tage disse mønter ud af omløb, vil udstedelsen af dem ophøre, og de vil miste deres status som lovlige betalingsmidler forholdsvis hurtigt, eventuelt med ret til at indløse dem i centralbanker, også efter tabet af denne status. Det ville være nødvendigt at indføre obligatorisk afrunding af de endelige beløb til nærmeste 5 eurocent i hele euroområdet for at sikre, at de gælder på samme måde for hele området²⁷. Mønterne vil aktivt skulle tages ud af omløb.

Dette vil indebære:

- umiddelbare besparelser: ikke flere produktions- eller udstedelsesomkostninger og ingen negativ møntningsgevinst
- ikke flere håndteringsomkostninger for 1- og 2-eurocentmønter
- hurtig reaktion på borgernes præferencer.

²⁴ Medlemsstaterne har aftalt nye fremstillingsstandarder for 1- og 2-eurocentmønter for at fremstille dem mere omkostningseffektivt uden at ændre deres udseende og samtidig overholde de tekniske specifikationer, der er fastsat i Rådets forordning (EU) nr. 729/2014. De nye standarder gælder for den produktion, der starter i 2017. Mønter, der fremstilles i overensstemmelse med de gamle standarder, kan anvendes parallelt.

²⁵ Jf. artikel 128, stk. 2, i TEUF.

²⁶ Jf. betragtning 2 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 651/2012 af 4. juli 2012 om udstedelse af euromønter. Denne forordning er baseret på artikel 133 i TEUF.

²⁷ I sin udtalelse om et udkast til belgisk lovgivning om frivillig afrunding af betalinger i euro påpegede ECB (CON/2014/6, punkt 2.4), at med henblik på at bevare enheden og integriteten af det fælles valutaområde anbefaler ECB derfor, at eventuelle regler om afrunding udformes på en harmoniseret måde på EU-plan snarere end nationalt plan. Dette blev gentaget i ECB's udtalelse CON/2018/41 af 4. september 2018.

Ulempen vil være engangsomkostningerne ved udtagelse af omløb. For at foretage et skøn vil det være nødvendigt med en yderligere analyse²⁸.

2.8.2 Fordele og ulemper ved udfasning af mønter og intet umiddelbart tab af deres status som lovligt betalingsmiddel

Hvis medlemsstaterne beslutter at udfase disse mønter, vil udstedelsen af dem også ophøre, mens deres status som lovligt betalingsmiddel først inddrages senere. Ophøres produktionen og udstedelsen af disse mønter, ville dette have en virkning svarende til det første scenario. De ville dog stadig være i omløb, men forsvinde lidt efter lidt, da et stort antal mønter fortsat går tabt, og der ikke udstedes nye. Mønternes status som lovligt betalingsmiddel vil tidligst kunne tilbagekaldes, når der kun er et meget lille antal tilbage i omløb, evt. med ret til at indløse dem i centralbankerne, selv efter at de ophører med at have status som lovligt betalingsmiddel. Denne foranstaltning vil skulle ledsages af obligatorisk afrunding, så snart mønterne ikke længere udstedes, ligesom i det første scenario.

Dette vil indebære:

- Der vil ikke være nogen omkostninger ved at tage mønterne ud af omløb.
- 1- og 2-eurocentmønter vil fortsat kunne anvendes i længere tid til at foretage betalinger.

Sammenlignet med at tage dem ud af omløb vil dette indebære:

- Der vil være færre økonomiske fordele pga. de fortsatte håndteringsomkostninger for 1- og 2-eurocentmønter i omløb, indtil de svinder i antal.
- Detailhandlere vil pga. afrunding fortsat skulle tage højde for håndtering af 1- og 2-eurocentmønter, om end i mindre omfang.
- Det vil ikke være nogen umiddelbar reaktion på ønskerne hos de fleste mennesker i de berørte medlemsstater.

AFSNIT 3. BESKYTTELSE AF EUROMØNTER MOD FALSKMØNTNERI: FORBEDRING AF SIKKERHEDESELEMENTERNE I EUROMØNTER FOR AT BEVARE MØNTERNE SOM ET SIKKERT BETALINGSMIDDEL

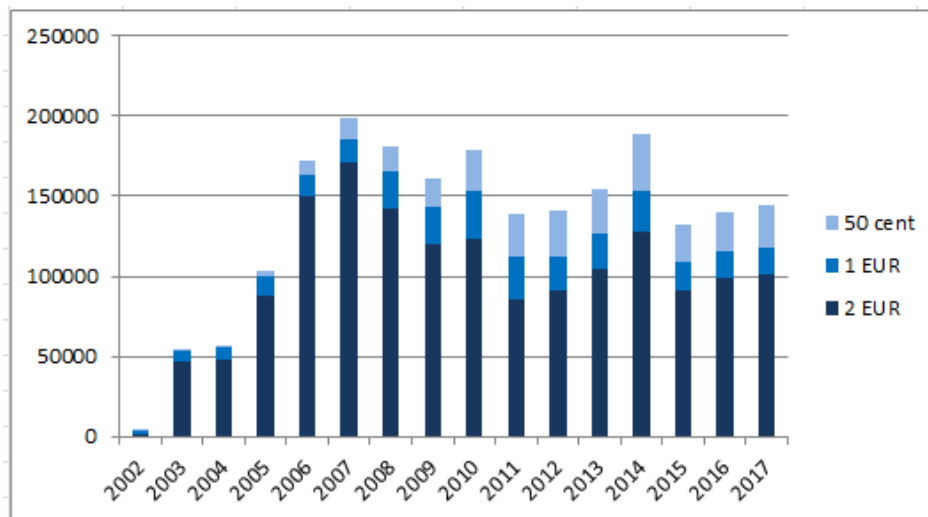
EU har udviklet en retlig ramme og fremmet samarbejde med medlemsstater og nationale myndigheder for at sikre, at eurokontanter er pålidelige, og at pengeomløbet er sikkert og effektivt. Der er indført regler (herunder strafferetlige bestemmelser) for at beskytte euromønterne mod forfalskning og for at verificere disse. De er suppleret med bestemmelser

²⁸ Disse omkostninger er vanskelige at beregne, da de afhænger af borgernes indstilling i hver medlemsstat og deres vilje til rent faktisk at returnere de pålydende værdier, der tages ud af omløb. Tidligere erfaringer fra udskiftninger af euroen viser, at disse omkostninger vil være begrænsede, navnlig hvad angår meget små værdier, idet den nuværende høje tabsprocent peger i retning af, at der ved varetagelsen af disse mønters værdi mangler disciplin.

om reproduktion og om medaljer og møntefterligninger for at sikre, at kun ægte mønter er egnede til at være i omløb og anvendes i kontantkredsløbet²⁹.

Antallet af falske euromønter (50 eurocent, 1 EUR og 2 EUR) i omløb, som er blevet opdaget og indberettet, er med et årligt gennemsnit på omkring 150 000 falske mønter (svarende til en nominal værdi på omkring 240 000 EUR) forholdsvist stabilt.

Antal indberettede falske euromønter for hver pålydende værdi
(Kilde: Det Europæiske Tekniske og Videnskabelige Center)

Samtidig er det samlede antal mønter i omløb fortsat steget fra 40 milliarder i 2002 til 125 milliarder i slutningen af 2017. Som en følge heraf er antallet af afslørede falske mønter med tiden faldet markant fra én falsk mønt for hver 70 000 ægte mønter i 2007 til én falsk mønt for hver 120 000 ægte mønter i 2017 (idet der her kun tages 50-eurocentmønter og 1- og 2-euromønter i betragtning).

Borgerne har begrænset fokus på mønters udseende og sikkerhedselementer. En stor del af mønterne bliver i tegnebøger og kasseapparater som byttepenge og bliver aldrig udsat for en reel ægthedskontrol.

De tekniske specifikationer og karakteristika for euromønter af alle pålydender stammer fra midten af 1990'erne, mens både produktionsteknologi og "kvaliteten" af visse afslørede forfalskninger har udviklet sig.

Forfalskninger af dårlig visuel kvalitet, men med gode elektromagnetiske egenskaber, kan komme ind på markedet gennem salgsautomater og billetautomater. Visse maskiner kan ikke umiddelbart genkende sofistikerede forfalskninger, og antallet af falske penge i omløb er sandsynligvis højere end det antal, der afsløres.

²⁹ Se oversigt over de relevante EU-retsakter på: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/euro/euro-coins-and-notes/euro-coins/legislation-euro-coins_en.

Euroområdet skal fortsætte sin indsats for at beskytte euromønterne mod falskmøntneri, så de fortsat er sikre og tillidsvækkende. Der er dog endnu ikke gjort overvejelser om at opgradere euromønterne med nye sikkerhedselementer. Den Europæiske Centralbank er begyndt at udstede en ny seddelserie med avancerede sikkerhedselementer. Tiden er formentlig inde til at begynde at overveje behovet for også at opgradere euromønterne.

AFSNIT 4. KONKLUSIONER

I denne rapport beskrives anvendelsen af 1- og 2-eurocentmønter. Den udgør et grundlag for medlemsstaterne i euroområdet til at undersøge den meste hensigtsmæssige fremgangsmåde med hensyn til de to pålydende værdier.

Hvad angår beskyttelses- og sikkerhedsprioriteterne vil Kommissionen fortsat samarbejde med medlemsstaterne for yderligere at forbedre afsløringen af falske mønter og sedler (som led i Pericles-programmet³⁰ og efterfølgeren under den kommende flerårige finansielle ramme³¹), fortsat yde finansiel støtte til medlemsstaternes kompetente myndigheder til udførelse af møntsikkerhedsrelateret forskning og udvikling, undersøge, hvilke nye relevante sikkerhedselementer der vil kunne udvikles til brug for euromønter med en høj pålydende værdi (1- og 2-euromønter) samt fortsætte drøftelserne i de kompetente fora om, hvordan mønter med nye sikkerhedselementer kan udstedes, og hvordan førstegenerationsmønter kan blive taget ud af omløb over tid uden at forstyrre det frie omløb af de øvrige euromønter og det veletablerede kontantkredsløb.

³⁰ Forordning (EU) nr. 331/2014 om Pericles 2020-programmet (EUT L 103 af 5.4.2014, s. 1).

³¹ COM(2018) 369 final og COM(2018) 371 final.